

програми навчання та практичної підготовки стоматологів». Як бачимо, сам чат-бот зазначає, що він може бути лише допоміжним застосунком, радше – пошуковою системою, яка швидко зможе знайти і скомпонувати відповіді на загальні питання у галузі стоматології.

На мою думку, безперечним плюсом у роботі чат-боту стали би посилання на джерела, з яких він бере інформацію, що дало би змогу користувачам критично оцінити її достовірність та повноту.

Список посилань

1. ChatGPT доступний в Україні: що це таке і як він змінить освіту? URL: <https://osvitoria.media/experience/kontrolnu-napyshe-shtuchnyj-intelekt-shho-take-chatgpt-ta-yak-vin-zminyt-osvitu/> (дата звернення: 17.10.2023)
2. Чат GPT для науковців – можливості та практичне використання. URL: <https://statti.in.ua/chat-gpt-dlya-naukovciv-mozhливosti-ta-praktichne-vikoristannya/> (дата звернення: 17.10.2023)
3. Мар'єнко М., Коваленко В. Штучний інтелект та відкрита наука в освіті. Фізико- математична освіта. 2023. Т. 38, № 1. С. 48–53. DOI: <https://doi.org/10.31110/2413-1571-2023-038-1-007> (дата звернення: 17.10.2023).
4. Cotton D. R., Cotton P. A., Shipway J. R. Chatting and cheating: Ensuring academic integrity in the era of ChatGPT. Innovations in Education and Teaching International. 2023. Р. 1–12. DOI: <https://doi.org/10.1080/14703297.2023.2190148> (дата звернення: 17.10.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-189>

CHATGPT: ЗАГРОЗА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЧИ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ?

Суслєва О. В.

кандидат медичних наук, доцент

Одеський національний медичний університет

м. Одеса, Україна

Пройшло зовсім небагато часу з створення Generative Pre-trained Transformer, а аналітики вже заявили про те, що наявність ChatGPT

приведе до істотної зміни стану багатьох професій, причому частина з них виявиться непотрібною у світі, що змінився [1].

Що ж до галузі освіти, то всі фахівці солідарні в одному: освітній процес – після появи ChatGPT – вже ніколи не буде колишнім. Я теж дотримуюся цього погляду. Адже цей чат-бот із штучним інтелектом може відповідати на запитання, як жива людина. Генерувати студентські роботи – реферати, курсові, дипломні, відповіді на вступні квитки, створюючи тексти без плагіату, переписуючи їх у будь-якому стилі. Чат-бот перефразує знайдену інформацію, уникаючи таким чином запозичень з інших текстів, що робить безглуздою перевірку підготовленого матеріалу на плагіат та самоплагіат.

Не дивно, що фахівці сфери освіти в усьому світі забили на сполох, намагаючись розібратися: «ChatGPT – це чума для освіти», як заявив професор філософії Джеремі Вайсман у колонці для «Нью-Йорк Таймс», або технологію штучного інтелекту можна звернути на користь освітнього процесу? Чи беззахисний викладач перед «ноювою загрозою людському інтелекту та академічній доброчесності» чи чат-бот навпаки стане помічником, забравши на себе рутину освітнього процесу, заощаджуючи час на пошук потрібної інформації, але зберігши творчий підхід в освіті? [2–3].

Вважаю, що зараз дати однозначну відповідь на ці запитання неможливо. Чому? Чат-бот із технологією штучного інтелекту продовжує розвиватися. Так, у березні цього року з'явився GPT-4, який використовує природну мову як вхідні дані для створення тексту. Більш того, цей текст є більш особистим і адаптованим до потреб користувача. Тому оновлення чат-бота, вважають деякі фахівці – і я поділяю їх точку зору, можна використовувати для створення персоналізованих бесід зі студентами, а також у якості помічника вчителя, який забезпечує зворотній зв'язок щодо завдань і допомагає студентам у навчанні.

По-друге, треба знайти відповідь на питання: наскільки доступність GPT-4 ставить під загрозу ефективність багатьох видів та методів навчальної діяльності? Адже головним недоліком чат-бота – і тут можна погодитися з точкою зору прес-секретаря департаменту освіти міста Нью-Йорк Дженни Лайл – є те, що він, даючи «швидкі та легкі відповіді», проте «не формує навички критичного мислення та вирішення проблем, які необхідні для успіху у навчанні та протягом усього життя» [3].

По-третє, я вважаю, що GPT-4, при правильному управлінні і використанні, може з потенційного інструменту шахрайства та загрози академічній доброчесності перетворитися на поворотну точку в осучасненні та підвищенні якості освіти. Адже свого часу від появи

інтернету світ не став «тупішим», як передбачалося скептиками. Час вніс свої корективи.

Додамо зі своєї викладацької практики, що живе спілкування та конструктивний діалог викладача та студента, як і раніше, зберігає актуальною академічну доброчесність в освітньому процесі, яку не так складно контролювати.

Тобто сама сфера освіти повинна зробити для себе висновки і вирішити: чи розглядати штучний інтелект як друга чи як ворога? Якщо як друга, то удосконалені чат-боти можуть використовуватися як помічники, які роблять уроки більш інтерактивними, генерують персоналізовані плани уроків, економлять час вчителів на адміністрування та роблять багато іншого.

Я переконана – треба йти назустріч новим технологіям! Зокрема вже треба розробляти курси, які навчать студентів працювати з GPT та іншими текстовими генераторами штучного інтелекту, оскільки такі навички незабаром будуть потрібні на ринку праці.

Головний висновок: ChatGPT жодним чином не зможе замінити роботу викладачів, хоч і буде інтегруватися у вищу освіту різними способами. Тому варто зосередитись на тому, як чат-бот зможе допомогти викладачу організувати якісний освітній процес, а студентам та аспірантам здобути якісну освіту.

Що ж стосується проблеми дотримання академічної доброчесності, то я вважаю, що потрібно змінювати не систему контролю студентів, а деякі принципи навчального процесу, створюючи нову моду на знання, впроваджуючи інтегровані кейси з інтерактивними питаннями, відповідями та проектами, які можна вирішити тільки своїм мозком.

Список посилань

1. Lancaster T. Artificial intelligence, text generation tools and ChatGPT –does digital watermarking offer a solution? International Journal for Educational Integrity. 2023. No 19 (10). DOI: 10.1007/s40979-023-00131-6.
2. <https://osvitanova.com.ua/posts/5953-11-tekhnologii-shtuchnoho-intelektu-iaki-dopomozhut-zrobyty-navchannia-efektyvnishym>
3. <https://uk.wikipedia.org/wiki/ChatGPT>